

SYLLOGE
MONUMENTORUM,

AD

ILLUSTRANDAM
HISTORIAM FENNICAM
PERTINENTIUM.

CUJUS PARTEM XI,

CONS. FAC. PHILOS. IN REG. ACAD. ABOENSI,

PRÆSIDE

Mag. HENRICO GABRIELE
PORTHAN,

Reg. Canc. Consil. Eloqv. Prof. R. & O. Eqv. Ord. R. de Stella
Polari, R. Acad. Litt. Human. Hist. & Antiquitt. R.
Societ. Sc. Upsal. &c. Socio,

EZECHIEL HILDEEN,

Stip. Reg. Borea-Fenno,

Publicæ bonorum censuræ submittit

In Aud. Majori die XIV Marti MDCCCIV,

Horis a. m. convectis.

A B O Æ, Typis FRENCKELLIANIS,

THESES RESPONDENTIS.

Thes. I. **H**omines, paucis aut exiguis ipsi confidati molestiis, satis vivide pretium bonorum æstimare non possunt. Quamobrem felicitas sine acquisita per experientiam notione curæ atque laboris, et fœcior solet esse et languidior.

Thes. II. Quum felicitatis desiderium omnibus innatum sit, facultas etiam eam comparandi omnibus concedi debet. Unde simul patet, eam ab iis rebus expeti non debere, quarum nec comparatio, nec conservatio in nostra est potestate, quarumque inde non omnibus hominibus copia fieri potest.

Thes. III. Verum quidem est, Avaritiam, sive nimium studium opes comparandi, hominibus recte vitio verti; sed respectu tamen finis quem spectant, et consiliorum adminiculatorumque quibus ad eum attingendum utuntur, valde diversum de diversis avaris deque studio eorum, ferendum est iudicium.

Thes. IV. Opinionem, quæ per animos gentium pervasit, majores suos felicissimis gavisos fuisse temporibus, et moribus floruisse integerrimis, posteros autem magis magisque degenerantes, illa bona perdidisse; ex natura ingenii humani, vetera incommoda facile obliviscens, præsentia autem, graviter sentiens, magnam partem provenisse credas.

Thes. V. In Civitate, cujus mores disciplina salutarè regendi et fingendi sunt, cura educandæ subolis parentibus tota relinqui non debet, cujus sapienter dirigendæ veram rationem plerique parum norunt. Quam ob causam Magistratum legibus sapienter conditis et institutis salutaribus subvenire iis oportet, utque accurate teneatur consilium suum, diligenter curare.

Thes. VI. Inter res, quæ ad mala bellorum quodammodo compensanda pertinent, sine dubio litterarum et cultus humanioris per gentes barbaras atque feras propagatio referri debet, bellorum ope interdum promota.

Thes. VII. Quod Swedenborgianorum præcones somniorum verbis expressis urgent, ad placita sua rite intelligenda (h. e. obsequiose amplectenda) opus esse, ut *fidem* (implicitam) afferamus; id multi etiam alii et Philosophi et Theologi, dissimulantius licet, probant: a quibus nihil frequentius audias, quam hominibus quotquot opiniones eorum aut formulas prompta fide non recipiunt, sive intelligendi perspicaciam, sive iudicii subtilitatem, arroganter invicem abjudicari.

lynt mellan Savlax (c) och Lappavesi (d) vppa en sidha, och Tavistalandh och Satagundh uppa andhra, om thera skoga delar och raamerke: huilka raar the vtleeth och granliga ranslachat haffua met tesfom godom manrom som the sigh aff Råtten til radz beddes, swa som år Herre Rhodger, Domproast j Abo, Herre Jónis Anundzson Archie-diegn, Nicles Tavist och Bencth Lydikkesson, i swa motto, at tesfe åro theris raar her epter nempnes, som the tilftaa vppa badhe sidhor: Ankapor, (e) Laxafiskeno undhandagne, som fårdelis aff alder Tavesthom tilhörir, Naglasaari (e), Niurasmäki (f) mit j Sonneraki (e) tvert offuer; ther nåst Lastakolki eller Karjalama säлки (g), huilka aff thesfom tvem

W

raam

(c) Ecclesiam hodiernam *S:ti Michaelis*, sed quæ tum late adeo patuit, ut totam fere Savolaxiam septentrionalem comprehenderet.

(d) *Lappvesi*, ubi postea *Willmanstrand*.

(e) Loca hæc (quorum nomina non optime expressa credimus) quænam sint, et ubi sita, definire non valemus: in confinio autem Ostrobotniæ, parocciæ Rautalambensis et Savolaxiæ atque Careliæ, quæri debere, liquet.

(f) Fortassis legi debet *Muurasmäki*? Vel *Kuivasmäki*?

(g) *Karjalanmaan* (vel *Karjalan*) *selkä*?

naam Rydzákarla (*h*) och Norrebotn tilstaa ther te-
 ris raar móte, the skal offuersta hovudhraa bliffua,
 sva at millan huaria theso fornida ra skal raa ráth
 bliffua. Vare och sva, at nogher aff them som
 for:de skoghdeelar arórandhe árv, tryzkadhis at
 koma til thet thingh vi haffvum nu skipat a Landz-
 ráttén j Kontarna (*i*) ath halda om Siti Bartholo-
 mæi dagh nv nást komande ár, tha skal han aldher
 tiltalan haffua optarmer til the skogha, vtan vars
 nadhugs Första Konungh Erics Ámbetzmán skulu
 them vnder hans nadh anama, och sidan ráttén
 ághandes j vária ather antvordha, uthan hindher.
 Alla tesfe fornåmpde articule och stykke skulu fasta
 obrutzlige haldas vidher hvars thera XL marc fo-
 re Konungxdoom och VI marc fore Lagmandzdom.
 Scriptum anno & loco quibus supra. (D. 25 Junii
 a 1415).

Descriptimus e *Registro Eccles. Aboensis* Fol. 166
 fq. Cfr. *Christ. Linnel. Disp. de Tavastia*. C. I. p. 8 f.
 Ap-

(*h*) Rusi, h. e. Careliæ Ruslicæ (verisimiliter hodiernæ
 Sveciæ) incolæ.

(*i*) Quid monstri hoc sit, aut quod aliud vocabulum ej
 substitui debeat, definire non possumus.

Append. ad *Folia Hebd. Aboens.* A. 1785 p. 56.
sq. & *Annott. ad Chron. Juust.* p. 506 sq. (k).

LVI.

*Litteræ Regis Eric Pomerani de rebus variis ad tributa
incolarum Finlandiæ spectantibus.*

Vy Eric met Gudz nadh, Danmarks, Svergis, Nor-
gis, Vendis ok Gothes Konung ok Hertug j Poma-
ren, göre viterlicth met thetta vare opne breff, at
nogra aff vare almoge aff Aboes Låån vare hår når
ols i Kopenhamn vm noger årende som them are-
rande åre, huilke her epter scriffna sta: först vm
theres årvethe; tha svare vy them ther sva til, oc
vile thet sva haffua, at epter thet vi vare sva over-
ena met them vm thera årvede tha vi ther sålffuå i
Finland vare, sva mikit skulu the nu görå oc ey mer.
Item vili vy, at them skal ingen gingiårt, skyvtz-
fårdh eller oc gestning tillegges, utan thet sva vare
at vi eller var kåre Husfrue Philippa vare ther
sielffuæ i landhet, eller vare sunderlike breff ther
fore ginga. Mån når var foghet rider epter var
scat, at han ta sva ridhe oc göre, at thet kan vara
W 2 almo.

(k) Conferri etiam potest sententia Regis Caroli Canuti
de eadem lite postea perscripta, quæ habetur in *Fol.*
Hebd. Ab. a. 1782, N:o 33.

almogen vtan tunga ok skadá. Item vili vi, at alle enlopesmän skulu hielpa böndrena i skattin, hvar epter sin makt, epter fyræ dandemanna sagn, som almoghen oc Fogodhen ther til säthya, sva mikit at thet koma them ej til skadá eller tungä. Item vili vi, at var almoghis verdhöre ey trenges them aff eller vpbåras aff them, vtan thet sätes vpa et skäl-
 liket vårdli millan Fogoden oc almogen, epter fira dandemän sagn vpa bade syder. Item vili vi, at for:de vor almoge, som for landt (langt) år besittande fran flottit, oc ey mektoghe åre, fore laglica hinder oc vanforts (a) skul, at the oc epter fira goda manne sagn, som ther til nempnås vpa bade syder, yta oc vtgiffua vm vinteren then skat som the plictoge åre at göre vm somaren, sva at thet ey räknas them til tungä eller noget skadá; tha sva, at the therföre enkta innehalde thet som them bör göre, vten göre rättelikå ut epter thy som fore år sacht. Item forbyvde alle vare Fogedhe oc Åmbitzmen, å hvo the helst åre, her amoth ath göra, sva lenge thenne for:de vor almoge thetta af vor nathe haffuer. Scriptum Kōpendhampn anno Domini MCD decimo nono, feria quinta proxima post festum decollacionis beati Johannis Baptistæ, nostro sub secreto tergo præfencium impresso. (D. 3. Sept. 1419).

Habe-

(a) Vanföres (menföres) skull.

Habetur in *Registro Eccles. Ab.* Fol. 41 Cfr. *Fol. Hebd. Ab.* a. 1784, N:o 48, et *Annott. ad Chron. Juust.* p. 496 sq.

 LVII.

*Ejusdem Regis Literæ, quibus summum Finlandicæ
Judicium constituit & instruit.*

Vi Erik met Gudz nadh, Svergis, Danmarks, Norgis, Vendis ok Gotes Konuagh ok Hertugh i Pomarn, helsom alla thom ther biggia ok boo j Österlandom j Abo Biscopsdöme, kârliga med Gud oc vare nadh. Kungörom vi ider, kâre vener, at vi tenkende pa Rikefins skelliga stirkilfe, gagn ok bestandan, som os aff Gudz ok vars embitz vegna rätteleica tilbör, finnom oc visfelika merkom, at met idher ther j landhet, som fierran ligger fran riket, år stor vanskille vm rätt ok lagh, enkannelica aff thy at vi fore rikens ärende skuld siellan kunnom thiidh j landhet koma, ok almoghanom är oftugnth thâdan sökia os sva fierran met therra ärende ok kâremolom. Huilkit vi offuerwaghit haffuom met vart Rikens Raadh j Sverige, ok årum thes sva met thom offuerena, at ther i landhit skal haldas en tiidh vm areth en mene Râthgang, som man ma kalla *Landzrâth*, oc then skal holdas j Abo neste

neste vm daga fore Sancte Henrics dagh vm fo-
 maren (a), j tesfa matte som epter følger: Först,
 at for then Råttan skulu sithiæ Biscopen oc noghra
 aff Capitulo, oc sva manga som aff vart Rikens
 Radh åra ther j landeno, Lagman ok alla Heris-
 höffdingena, oc alla vora Fogotha aff Biscopsdömet
 skulu ther når vara. Vare Fogate vppa Abo han
 skal helpa troliga aa vara vågna, at thet varder
 fullfölgh som ther for Retthen sakt varder. The
 andra vare Fogotha sculu ther når vara, ferdelis
 vm noget vpa them kårer, eller noget merkeligen
 ärende aff therra foghdy vardha fore Landz-
 råttan skuthen. Kunno the ey sielfue koma, fore
 laga fortfalda sculdh, tha sende hvar for sik myn-
 doghan man med fulla makth. Item en aff Rikens
 Radh, som the andra thertil nempna, skal haffua
 Konungs dom. Item ther skal vara Konungs
 Nempndh sithiande, helfthen aff Thyåniste men oc
 helfthen aff Bõnder. Item ther sculu inghen andra
 ärende höres, vtan the tiidh varda scuthen af Lag-
 manz Ting (b) eller Heridz Tingh, vtan at noget
 kårer

(a) Hoc est, *die Translationis B. Henrici*, die 18 Junii.
 Cfr. *Annott. ad Chron. Justf.* p. 159 & 504.

(b) Itaque per supremum hoc Tribunal in Finlandia con-
 stitutum *Judicia Provincialia* (Lagmans Ting) hic loco-
 rum non fuerunt abolita? Cfr. *supra* p. 157 sq.

kärer vpa Biscopen, Lagmannen eller noghen Foghote; ok then som sik skyvter fran Håråtsting eller Lagmanz ting fore Landzrätthen, haffvi sin vithne ok bevisningh met sik aff Lagmanne ok Håridzhöfdinge. Item huilken laglica stempder ey komber for Retten, är jorda dela, tha skal afradh j quarstadh sethias, ok aff abiggiandenom lydine forbyvdas. Är thet Fogethe som ey vil til Retthe koma eller rätth göra; tha skulu the fore Retthen sithia, os thet tillskriffua, at vi han tha affätthia aff syno Åmbite eller annarlödis epter skelom nepfom: Är thet Lagman eller Håridzhöfdinge, honom forbyvdas noghon dom at döma för en han sielffuer rätth giorth haffuer. Vm andra skethe män (c) gango som Laghen vthvisa. Item skule the haffua doom incigle, oc alla doma thier dömas, skulu breff giffuas under fama incigle; ok alla doma sculu i script haldas (d). Item al doom brut, som vpa Landzrätten falla, vpbäri the som dömpth haffua, ok allan
Konungs

(c) Sine dubio legendum *Skathe män?* qui fundos suos ipsi possidebant, licet tributis & oneribus publicis subiecti.

(d) In sententia igitur Judiciali a 1472 lata et perscripta, prevocatur ad *Librum sententiarum a Summo Finlandie Judiciario latorum* (en gamla Pang-Rettens Doombok) vid *Annott. ad Chron. Jusf.* p. 519.

Konungs råth närvarande åra (e), och Nempden til therra therningh; ok then fakören skal Fogothen ok Härldzbofdingen hvar i sino härade epter lagom vtmåla. Item haffua Landzmån kåremal til Kópmen, eller Kópmen til Landzmen, som groff oc vardande (f) är; the magha pa Landzrátthen flithas [eller] epter Landzlaghum, eller Kópstadhråth', som ther vnder(vider?)bör; oc tha sculu tve Borgamestare oc nogra aff Radhit til katlas. Thenna Landzrätten vilhiom vi oc bywdom at haldas skal j alle motta som scriffuat star, ok ingalund forsumas. Til mera visfo oc stadfestilse alla tesfa forscripna stikke, er vorth Secreth trycht a riggen tesfe breff: huilkit scriffuet år i Stokholm arom epter Gudz bördh tusande firahundrade vpa fämte oc tretighe. Datum daghen nest vpa helga Apostola Symonis ok Juda dag (D. 29 Octob. 1435).

Indidem Fol. 38, descriptimus. Cfr. *Fol. Hebd. Ab. 1783 N:o 42, LAGERBRING l. c. C. 2, §. 32 p. 113 sq. & Annot. ad Chron. Juust. p. 419, 504 sq.*

LVIII.

(e) *The som närvarande åra, h. e. partem mulctæ pecuniariæ quæ alias ad Regem perinuit, præsentibus in hoc Tribunali Judicibus Rex concedit?*

(f) *Leg. Vandande, crimina gravioris momenti, atrociora?*

LVIII.

Idem duo constituit per Finlandiam Legiferos (Judices Provinciales), alterum Finlandiæ Australis, alterum Borealis.

Vi Erik met Gudz nadh Sweriges, Danmarks, Norgis, Vendis ok Gotis Konungh ok Hertugh i Pomern, hellsom alla os ålskelica som biggia ok boo i Österlandom i Abo Biscopsdöme, kerlica met Gudh oc vare nadh. Kungörum vi met tesla nárvarande breffue, at her vare nu for ofs aff almogans vegna i Österlandom margha bönder vm almogans årende oc kåremal aff hvart landzscap, oc ibland andre årande kerde the högliska, at the ey fa Lagmanztingh ther i landit, sva opta them tarffuas vm aaret oc Lagboken vtvisar (a). Ok sva som vi kunnom merkia oc vnderstanda aff godom mannom som landzins lägligheet vitha, tha valder thet at landhet år vith oc våghana viitä, sva at en Lagman kan ey vel tinkta innan et aar offuer alth Biscopsdömeth, som Lagh vtvisa: Thy haffuum vi nu, epter radh oc samtykkis vars Radhz, finderlika theras aff Österlandom, som landzens lägeligheet vitha, skipt oc lagth

X

(a) Etiam hic locus confirmat, *Judicia Provincialia*, per constitutum a Rege Summum Finlandiæ *Judicium* non fuisse abolita: Cfr. supra p. 157 sq. 166

lagth Biscopsdömeth j tva dela, som her epter scriffuat star: sva at en deelen är Sudherfinne oc thes skår, Nylandh, Öster ok Vester Karelen (b) oc Tavasteland; thet skal vara en Lagfaga oc haffua en Lagman: Annar delen är Norfinne oc thes skår, Sa-tagund, öfra och nidhra Norrabotn, oc Aland; thet skal oc vara en Lagfaga oc haffua sin sinderlika Lagman. Sva viliom vi at Abo Biscopsdöme skal altiidh her epter bliffua skipth oc lagth i tva Lagfaghur, oc hvar Lagfaga skal haffua sin sinderlika Lagman, sva at ingen thera göra andran hinder eller forfang j domom eller androm årendom i noghra matho. Thy forbyvdhom vi ider allom hvariom ider särlestes (särdeles) hordelica, vnder vara Konunglika hempd oc vredhe, at brytha eller göra aa mothe tesfa vora skipilse i nogra matto. Til huilkis mera visso oc stadfestilse henghen vi vart Secret for thetta breff, huilkit giffuit oc scriffuit är vparth sloth Stokholm, aareno epter Gudz byrd MCDXXXV Daghin nest epter Symonis oc Juda Apoffola dagh. (D. 29 Oct. 1435).

Indidem Fol. 39 descripsimus. Cfr. *Fol. Hebd.*
Ab. a. 1783. N:o 43; LAGERBRING l. c. p. 114 sq.
 qui

(b) Savolaxiam totam hoc tempore Careliæ nomine fuisse comprehensam, notum est.

qui cum dubitanter, tanquam rem minus certam, hoc Regis consilium ad hoc tempus referat, literas Regias ipsum non vidisse, apparet) & *Annot. ad Chron. Juust.* p. 503 sq.

LIX.

Senatus Regni Tributa Fennorum imminuit (a).

Vi Olaff met Gudz nadh., Erkebiscop i Vpsala; Cristiern Niclisson Riddare oc Drotzt, Karl Knutzson Markk, och mene Rikesens Raad i Sverge, kungorum met thesa vora opno breffue, at efter thet bönderna oc almogen j Österlandom haffua sik lathit met trooscap til ofs vppa Rikesens vegna, oc vilja ofs vara horughå och lydugå j alla motto, som them bór, och haffua loffuat ofs vidh godha throa, at the ünghin Hövizman vilja sigh tagha eller

X 2 anamæ

(a) His literis in *Registro Ecclesie Aboënsis* hujusmodi epigraphæ præmittitur: *Nadhenne breff huru en tridhing afslög aff skatten her j landheth som öffuer alt Rikedh är.* Ex ipsiis quidem literis non apparet, quota pars tributi Fennis hoc tempore imposti remissa iis fuerit; sed quid spectetur, ex sequentibus proxime ejusdem Senatus literis colligere licet,

anama medhan thenne tvedragth ständer, utan then som Rikens Raad endrekteliga them til Hövitzman sätthcr: Thy haffuom vi them taget oc anamat j vorth forsvär och enkanneliga hegn, på Rikens vegna, lika vidh annan Rikens almogha; och haffuom vi them sagdh och stadeliga loffuadh, at the skulu alleleedis haffua och nivtha nadher och liifa vm there scath, olagha aalågningar oc allan tungha, som almogaher i Rikeno faar och nivter j allo motto (b). Til huilkens mere visfo och stadfestelse hengom vi fornemde tre, vppa meena Rikens Radhs vegna, vore incigla fore thetta breff, som giffuet och scriffuet år i Stockholm anno Domini millesimo quadringentesimo trecentesimo (tricesimo) sexto, ipso die S:ti Johannis Baptistæ (D. 24 Junii a. 1436).

Indidem, Fol. 26, defumsimus. Cfr. *Fol. Hebd. Ab. a. 1784 N:o 26, & Annot. ad Chron. Juust. p. 498 sp.*

LX.

Idem beneficii sui hujus rationem diligentius explicat et definit.

Vi Olaff met Gudz nader Erkebiscop j Vpsala,
Cristiern

(b) Igitur reliquarum quoque Regni provinciarum incolis eundem fuisse favorem exhibitum, apparet.

Cristiern Niclisson Riddare, Drotz, Karll Knutzson
 Marsk och Rikens Hovitzman, oc mena Rikens
 Raadh j Sverige, kungörum met thesa varo närva-
 rendis opno breffue, at epter thet vi haffuom ana-
 math almogen j Österlanden j vart forsvär och begn-
 oppo Rikens vegna, oc haffuum them sagdh oc
 stadelica loffuadh, at the scule faa oc nivtha liiff oc
 nadher om there olagha scät oc tunga, allaledis som
 almogan her j Rikena faar oc nivtande varder, sva
 som vart breff ther pa giuet år, vthiser (a); och the
 haffue nv kerdh for oss, at there rette scätter och
 alla olagha aalägningar, som omilla foghadia them
 met böön eller trang tillagdh haffdo, råknades them
 j peningar, tha påningh stadgan met them giordis,
 och thien samma stadgen år ennu sva stoor epter penin-
 ga tall oc verdh, som tha han först vppa lagdis, j
 sva motto, at Aboesker peningen then tha gük for
 sex smaa peninger, och fyre giordhe fulth for en öre,
 gar nv for fyre peninger, sva ath sex göre en öre.
 Thermet öktis stadgen enom tridhiungh högre (b), och
 stoodh

X 3

(a) Proxime superiores significari litteras, patet.

(b) Nempe ad *Marcam* efficiendam (8 oras five 192 *Pen-
 ningos*) olim *Numi Aboenses* (quamdiu hi singuli 6 *Pen-
 ningos* valebant) 32 sufficiebant; postquam vero *Numus*
 ille non nisi 4 *Penningis* respondebat, ad *Marcam* ex-
 plendam 42 tales postulabantur (cf. supra p. 159): quare

stodh swa i sextan aar, till fiord han först afflagdis. Thy haffua the ther vm enga liisa fangeth, vtan åro fordårffuadha och forarmadha, swa och marga röka eller mantall äre ödhalagdh (c), och the göre tog scatten fülleliga vth, fore them som fore sik sielffua (d) och thetta kundo the alth vell beuifa, och badhe ofs synderlige, at huath liisa vi them göra kunnom, at vi then them giordom oppo there rökatal eller mantall, som them mesth förderffadh haffuer; och ther vm haffua the godha men och Frelfismen ther j landet ofs skålika vnderviisth, at swa år i fannindhina. Thy haffuom vi there kåremaall öffuervågat och framdragteliga (samdragteliga) stadgat och giort pa Rikefens vegna, them till mögeligen liiså: Först at
alth

---

triente auctam esse tributum suum querebantur. Aut num simpliciter, Numos ad marcam requisitos numerabant, 52 vel 48? Non sane exquirebant, annon mercium suarum valor tantundem simul crevisset, quantum valor monetæ decreverat? adeo, ut revera non plus quam antea penderent, licet pluribus expensis Numis. Quali fallacia homines sæpe, recentioribus etiam temporibus, delusi sunt.

(c) Hujus mali causam ex aliis præterea fontibus manasse, qui temporum illorum res atque conditionem non ignorat, facile reperit.

(d) Iniquam hanc tributi pendendi rationem, gentibus barbaris fere probatam, ad accelerandam ruinam prædiorum & colonorum non parum conferre, haud difficulter patet.

alth thet j Frälse är komith oc the lagfanget haffua till thenne dagh, som ey förre afflagdh är, skall förstk affräknas (e), swa at engin trätta bliffuer ther jv mellan frälst och scattabönderna, och sidan scall afflaas met boondom hvar fämpte röök oc mantall (f), och marka taleth bliffua standende som thet nu är; och alla Röök oc Kroka oc Booll sculu jämkas sokna j mellan (g), epter godha manna fågn oc ranzakan. Item om Slotzins bygningh, huat som Fogdana till hvarth Sloth årffuode, tymber och annat svadanth som förre i Penninger var lagdh, at thet affsoos i thero penninge stadga, epter thy Biscopen ther j landit, Rikens Raad oc andra godha mån them j mellan middlä thet epter skälighet. Til huil-

(e) Cum itaque promitteret Senatus, levaturum se onera Rusticorum, simul tamen illa non parum auxit, omnibus prædiis Nobilium atque Ecclesiæ, immunitatem a communi tributo pendendo confirmans, summa tamen tributû non deminuta, sed ea parte communis oneris, quam immunia illa portare debuerant, in reliquorum prædiorum possessoribus devoluta.

(f) Hoc vere beneficium erat, unicum per has literas Rusticis vere concessum; quare hæc illis in Registro Eccles. Ab. non temere præmittitur epigraphe: *Nadhenne breff pa hvar fempte Röök, som afflogx aff skatthen förz thet som frälse och under Kirkian är komedh.*

(g) In quantum hoc consilium fuerit effectui datum, et quo successu, nos latet.

huilkens, mero visfo oc stadfestilse hångiorn vi for-
de tre, opa mena Rikfens Radzs vegna, vara In-
ciglæ for thetta breff, som giffuet och scriffuet år
j Stocholm, anno Domini MCDXXX sexto, ipfo
die sancti Johannis Baptistæ. (D. 24 Junii 1476.)

Ibidem habetur Fol. 27, unde in Fol. Hebd.
Ab. a. 1784 N:o 28 expressum legitur, Cfr. Annott.
ad Chron. Just.

LXI.

Litteræ Senatus Regni de Leprosorio Aboæ condendo.

Vy Niclis met Gudz nad Erchebiscop j Vpsala,
Karl Knutzson Marsk oc Ricsfens Forstandare j Sve-
rie, Bengt Jónsfon Lagman j Vpland, oc Rikfzens
Radh j Sverige, hellsom ider alle bode Frelsmen oc
mena almoghen j Österlandom j Abo Biscopsdöme,
kerlige met vorum Herre. Gode venner, j vethen
vel, som vi formodhom, at en seduânia hauer aff aldir
varet oueralt Sverigis Rike, fore thes fattiges folk-
sens uphålle som Gudi tåckis at ploga met Spitulat footh,
som ey kunno jbland almogen vmga fori thenna fa-
ra footh sculdh, som the sotten met sig aff synne
besmit-